

Reakce MŽP na závěry Souhrnné zprávy z kontrol NKÚ v oblasti životního prostředí

2.6.2025 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Ministerstvo životního prostředí se ohrazuje proti poněkud zavádějící zprávě Nejvyššího kontrolního úřadu. Je potřeba zdůraznit, že zpráva Nejvyššího kontrolního úřadu se zaměřuje především na období zhruba mezi lety 2014 až 2020. Ke všem vydaným zprávám se MŽP už v minulosti vyjádřilo.

Nerozumíme proto například poznámce o pomalé administraci Operačního programu Životní prostředí, kde letos očekáváme formální uzavření období programu 2014-2020 s využitím všech finančních prostředků. Stejně tak funguje monitoring projektů, což je i oblast, na kterou klade velmi vysoký důraz Evropská komise a efekty se sledují i pod rizikem finančních sankcí v případě neplnění (tzv. výkonnostní rámec).

Ministerstvo životního prostředí každoročně vydává Zprávy o životním prostředí, podle **poslední zprávy za rok 2023** se kvalita životního prostředí v Česku díky zásadním investicím do jeho ochrany zlepšuje a postupně se snižuje uhlíková náročnost ekonomiky.

V Indexu prosperity si ČR letos polepšila o tři místa

Česká republika patří k vysoce průmyslovým ekonomikám, což samozřejmě významně ovlivňuje životní prostředí a jeho složky, jako jsou ovzduší, produkce odpadů apod. Index prosperity, na který se NKÚ odvolává, se významně zaměřuje na emise skleníkových plynů a další faktory související s klimatickou změnou, kde i přes výrazný pokles celkových emisí od roku 1990 emisní intenzita na obyvatele a jednotku HDP zůstává vysoká, což je dáno strukturou ekonomiky a energetickým mixem. Navíc pořadí zmíněné v tiskové zprávě NKÚ se týká roku 2024, za rok 2025 si Česká republika polepšila o tři místa.

Česko má nejnižší emise skleníkových plynů od roku 1990 a nejrychlejší pokles v EU

Aktuálně ale probíhá masivní dekarbonizace energetiky s cílem úplného odchodu od využívání uhlí v energetice do roku 2033. Hlavním nástrojem je podpora z Modernizačního fondu pro modernizaci energetiky, teplárenství a rozvoj obnovitelných zdrojů energie, který funguje od roku 2021. Podle posledních známých dat z národní inventarizace skleníkových plynů vypustila Česká republika v roce 2023 do atmosféry 99 miliónů tun emisí skleníkových plynů. Poprvé od roku 1990 se tak celkové emise ČR dostaly pod hranici 100 miliónů tun ekvivalentu oxidu uhličitého. Oproti roku 2022 došlo k poklesu emisí o celých 15 %, což v absolutních číslech představuje snížení o 17,5 miliónů tun. Jedná se o největší pokles emisí od počátku 90. let 20. století. Pokles emisí skleníkových plynů (data EEA k roku 2023) od roku 1990 byl v ČR (-47 %) rychlejší než v celé EU, kde dosáhl hodnoty snížení o 37,3 %.

Češi recyklují lépe, než uvádí NKÚ

České republice se daří i zvyšovat podíl využívaných komunálních odpadů. Podle dat za rok 2023 se recyklovalo v ČR 43 % komunálních odpadů (nikoli 38,3 % jak uvádí tisková zpráva NKÚ). Recyklace komunálních odpadů v ČR stoupá, což ukazuje, že přijatá opatření jsou funkční a přinášejí očekávaný efekt. Je potřeba v nich dále pokračovat.

V návrhu nového Plánu odpadového hospodářství 2025-2035 definujeme podmínky pro splnění cíle

pro rok 2030, který se týká recyklace komunálních odpadů. Jedná se zejména o oblast biologicky rozložitelných odpadů, které jsou klíčové pro naplnění cílů a které se doposud v některých obcích netřídí dostatečně intenzivně tak, aby mohly směřovat do recyklace. Kapacita kompostáren je v ČR díky dotační podpoře dostatečná.

Zároveň byla ČR zařazena ve Zprávě Evropské komise k plnění cílů v oblasti komunálních odpadů (Early Warning Report) mezi devět zemí, které jsou na dobré cestě ke splnění cíle 55 % v roce 2025. Česká republika tak byla vyhodnocena ze strany Evropské komise pozitivně.

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/reakce-mzp-na-zavery-s-ouhrnne-zpravy-z>